

โครงการ : การพัฒนาศักยภาพนักวิจัยและข้อเสนอชุดโครงการวิจัยเพื่อชุมชนท้องถิ่นของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง (อีสานใต้)

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. สำรวจข้อมูลและวิเคราะห์ศักยภาพนักวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง (อีสานใต้) 2. พัฒนาศักยภาพนักวิจัยของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง (อีสานใต้) ผ่านกระบวนการพัฒนาโจทย์วิจัยเพื่อพัฒนาชุมชนท้องถิ่น 3. พัฒนาข้อเสนอชุดโครงการวิจัยที่ตอบสนองการปรับยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ (Re-profiling) รายกลุ่มและตอบสนองนโยบายด้านการวิจัยของรัฐบาล

ผลการวิจัย พบว่า นักวิจัยที่เข้าร่วมกระบวนการพัฒนาศักยภาพครั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นนักวิจัยด้านสังคมศาสตร์ เนื่องจากมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง (อีสานใต้) มีข้อสรุปจากที่ประชุมผู้อำนวยการสถาบันวิจัยเลือกประเด็นการวิจัยที่รองรับยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชน จึงส่งผลให้นักวิจัยที่เข้าสู่กระบวนการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยเป็นนักวิจัยด้านสังคมศาสตร์มากกว่าด้านวิทยาศาสตร์ สำหรับกระบวนการพัฒนาโจทย์วิจัยเพื่อพัฒนาชุมชนท้องถิ่นภายใต้โครงการวิจัยนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง (อีสานใต้) มีการบริหารจัดการโดยใช้ความเป็นเครือข่ายสถาบันวิจัยและพัฒนา กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง (อีสานใต้) เป็นต้นทางของการบริหารจัดการ โดยมีได้แยกการบริหารจัดการรายมหาวิทยาลัย เนื่องจากทั้ง 6 พื้นที่ (จังหวัดชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี) มีลักษณะทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และศิลปวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกันจึงเป็นเหตุผลสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้เกิดโจทย์วิจัยร่วมด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชนโดยมีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์เป็นศูนย์กลางของการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมกับผู้ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง (อีสานใต้) ทุกกระบวนการ

จากผลการดำเนินงานดังกล่าวก่อให้เกิดแผนงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง (อีสานใต้) จำนวน 1 แผนงาน คือ นวัตกรรมจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนในเขตพื้นที่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง และมีโครงการย่อยภายใต้แผนงานวิจัยฯ จำนวน 6 โครงการ ได้แก่ 1) นวัตกรรมจัดการการเพิ่มมูลค่าและคุณค่าทรัพยากรการท่องเที่ยวโดยชุมชนในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2) นวัตกรรมบริหารจัดการกลไกการขับเคลื่อนการทำงานเชิงเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชน (CBT) อีสานใต้ 3) การคาดการณ์โครงสร้างและการกระจายรายได้การท่องเที่ยวโดยชุมชนในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างของประเทศไทยเพื่อรองรับการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระดับคุณภาพสูง 4) นวัตกรรมจัดการการตลาดสมัยใหม่เพื่อการท่องเที่ยวโดยชุมชน สำหรับนักท่องเที่ยวคุณภาพสูงในกลุ่มยุโรป 5) นวัตกรรมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนสู่การเป็นแหล่งเรียนรู้ในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 6) มาตรการจัดการผลกระทบ วิฤติและความเสี่ยงของการท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงพื้นที่สู่ชุมชนแห่งความสุขในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

Project : Potential Development of Researchers and Research Project Proposal on Community-based Tourism of Rajabhat University Cluster in Lower Northeastern Region (Lower Isaan)

Abstract

This research project aimed to 1) survey and analyze the potential of researchers in the cluster of Rajabhat Universities located in the lower northeastern region, 2) develop the potential of researchers in the cluster of Rajabhat Universities located in the lower northeastern region through the processes of developing research problems for local community development, and 3) develop the research project proposals in responding to the re-profiling strategic modification of Rajabhat Universities in accordance with the research policy of the government.

The findings revealed that the researchers who participated in this potential development processes are mostly from social sciences. Since the executive summary meeting of research institute's directors from the cluster of Rajabhat Universities located in the lower northeastern region agreed to choose the research issue to support the strategy of Rajabhat Universities in terms of community-based tourism, the researchers who attended the potential development processes were from social science rather than science. The processes of developing research problems for local community development under this research project were arranged by the networks of research institutes and cluster development of Rajabhat Universities located in the lower northeastern region as a starting way for management, not separated management of each university. As the six areas (Chaiyaphum, Nakhon Ratchasima, Buri Ram, Surin, Si Sa Ket, and Ubon Ratchathani) had their similar economic, social and cultural characteristics, it was an important reason for them to cooperate in searching research problems on community-based tourism together in which Buriram Rajabhat University is the center of this participatory management with the directors of Research and Development Institutes from the cluster of Rajabhat Universities located in the lower northeastern region in all processes of the research project.

The result of this project initiated a research plan of the cluster of Rajabhat Universities located in the lower northeastern region; that is, the management innovation of community-based tourism in the lower northeastern region. In addition, there were 6 sub-projects under this research plan including 1) the management innovation of value-added and value of community-based tourism resources in the lower northeastern region; 2) the management innovation of mechanism of network-driven of community-

based tourism in Lower Isaan, 3) the prediction of infrastructure and income distribution from community-based tourism in the lower northeastern region, Thailand in order to support the high quality tourists, 4) the management innovation of modern market of community-based tourism for the high quality European tourists, 5) the innovation for developing the learning resources for community-based tourism in the lower northeastern region , and 6) the management of crisis, impact and risk of community-based tourism to be the happiness community in the lower northeastern region.